



# צמחים

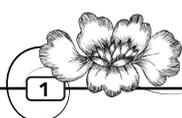
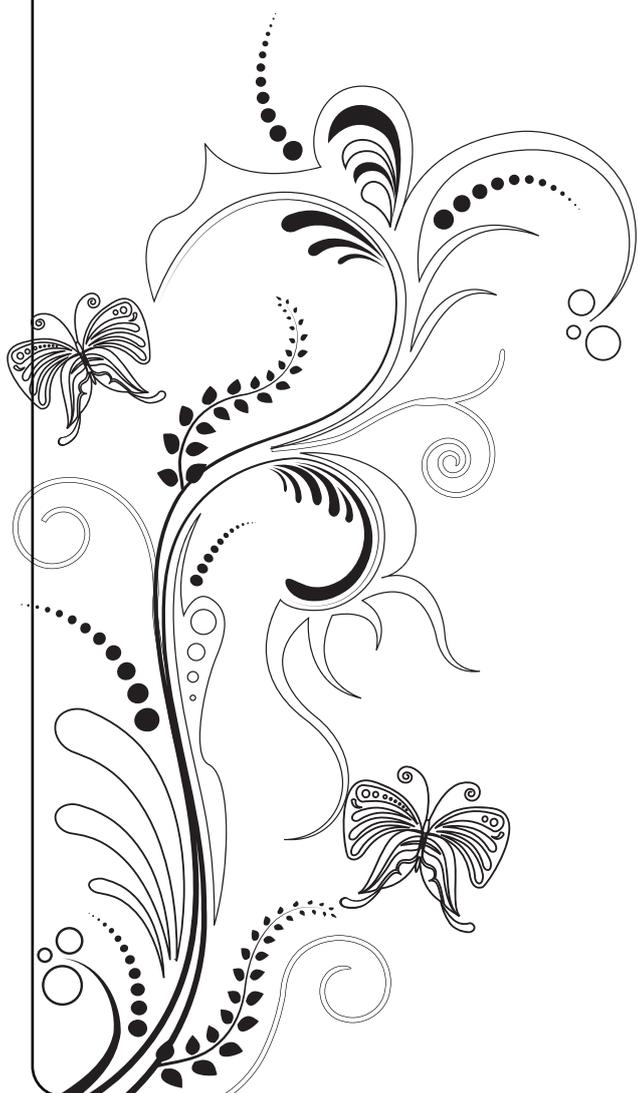
"... תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו" .. בראשית א י"ב

**חזי אביבי**

**פברואר 2010**

# התחלה

"אמת מארץ תצמח" תהילים פה' 12



## **פרח - מה טעם הוא פורח?**

**בצמח -**

**שורשים, גבעולים ועלים הרבה...  
ואותי מסקרן הפרח העולה.**

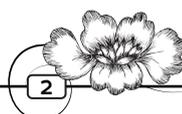
**יותר מכל מרגש,  
פרח צהוב או  
אדום כאש.**

**קשר מסתורי מוזר,  
ביו פרח לפרפר  
והכל מופז,  
בשמש מואר.**

**פרח - שפת כישוף,  
בו ריח, צבע וצוף,  
תוספת אבקה,  
לדבורה וחיפושית מבריקה.**

**לפרח פתרונות אין קץ,  
אליו חרקים לקבץ.  
לו עלי כותרת כעטרה,  
בהן מצויירות "דרכי צוף"  
המכוונות חרקים  
אל הצופן לחדירה.**

**לכל הכבודה,  
תוצאה יחידה - האבקה!  
והיא ראשית הדרך להפריה בדוקה,  
ליצירת זרעים, להמשך דורות בטח,  
של הצמח בשטח.**



## צא אתה ראשון

יש אומרים: אותם שומעים  
משוחחים ומתלחשים.

"צא אתה ראשון"

והשני עונה:

"אתה ראשון טיפשוני".

הראשון מפציר

והשני מבקש,

ושניהם כך

מבלי להתייאש.

הזדקנו להם השניים

ועלה זקן בינתיים.

כאשר תפתח את זה הבוטן,

תראה עובר קוטן,

לפסיג והעובר דמות גמד

ולו זקן נחמד.

הכול התחיל כמעט רגיל,  
התבייש, כופף הצמח גבעול,  
והפרח החדיר לחול.

בתוך האדמה

מהומה.

מהפרח שנבל והתפתח,

פרי שתפח וגדל,

לו שני תאים

ובהם שני זרעים כלואים.

גדלו השנים

וקליפת הפרי

מגינה בינתיים.

והזרעים,

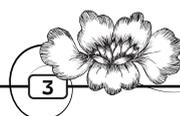
נים לא נים

ימים רבים.

מה עושים להם השניים?

זרעים כמו ילדים

צעירים ומתבגרים.



# סתו

"רבי יוחנן בן זכאי היה אומר: אם הייתה נטיעה  
בתוך ירך ויאמר לך: הרי לך המשיח - בוא ונטע  
את הנטיעה ואחר-כך צא וקבלהו" אבות דר' נתן



## **בסנטראל פארק**

**משב בלתי מורגש  
ועלים של סתיו,  
נוטפים כים של  
ספירים מנצנצים.**

**שם**

**עץ זהוב בשמש בוקר מסנוורת,  
עץ בודד אדום כדם,  
ועץ שעליו האחים  
בצהוב ובירוק צבועים.**

**עלים נושרים סביבי  
באוושת תפילה,  
עלים ניתקים מהחיים  
ונותרים עצים ערומים,  
אפורים ואבלים.  
האדמה גדושה במצבות  
עלי מוות צבעוניים ללא תקוות.**

**אני - כעץ נושר בסתיו,  
ורק סנאי מדלג ורוקד  
המטפס על גזע ומשחק מחבואים  
מלווה אותי.**



## **בסתיו**

**ראשיתו - חצב וחבצלת**

**המדגלים בלבן**

**ומבשרים את קץ הקיץ היבש.**

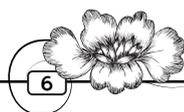
**אחריתו של סתיו - עננים כהים קרים**

**והם חופה למסתורין ריגשת**

**הציפורים הנוודות.**

**בסתיו חיינו - שערנו לבן ודליל**

**ומה על נשמתנו הנסתרת?**



# חורף

"הירוה את הארץ והצמיח" ישעיהו כ"ה 10



## **פרג בר**

**בחודש שבט רטוב  
הכול ירוק.  
והפרחים באופנת צהוב.**

**ימים חמים לא בעונה,  
והצמחים איבדו את לוח השנה.  
ציץ עלי גביע כפופים  
בישנים וירוקים,  
שמיכת חיתולים מהודקים,  
מתוכם פורצת טיפת דם,  
עלי כותרת - נזר  
מושלם.**

**פרג - בר,  
באדום ובשחור מנומר.  
קורץ לחיפושיות  
לבוא ולסעוד.  
הן נוברות, רוחשות,  
גרגרי אבקה לועסות.  
בתחתית הפרח צלב שחור,  
על קטיפת אדום של אור.**

## שלוש אחיות אדומות

במחצית החורף לבלות עם נורית  
הנראית בשמלה אדומה - כתומה  
לרוב בעלת  
חמש שכבות וחיתולים ירוקים.

עם בוא האביב ועד לקיץ  
לבלות עם פרג היפה והחצופה.  
לשמלתה לרוב ארבעה חלקים  
אדומים וחלקים.  
את חיתוליה הירוקים מזמן איבדה  
ולצבעה האדום מלוא התהודה.

על לוח השנה נכתב:  
כלנית, נורית פרג ובקיצור - כ.ג.ף.  
הסדר נקבע ומתחילה ההילולה.

אך

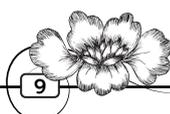
האחיות המבולבלות אינן מקפידות  
על לוח הזמנים והשעות.  
כל השלוש הופיעו יחדיו, האדום נצבע בגן,  
הנסיך מבלה בשמחה עם שלושתן.

מסיבה מפוארת ערך הקיסר  
לבחור בה מלכה לבנו הנבחר.  
הופיעו שלוש אחיות יפות ובולטות  
שלושתן בשמלות אדומות קשוטות.

התקשה הנסיך לבחור את היפה שבהן,  
התבונן,  
נועץ באביו  
מלך החורף, הקיץ והאביב.

הפיתרון שהוצע  
לא מקובל, כלל וכלל.  
את כל השלוש לאהוב  
בעונות שנה שונות,  
כך לא להכאיב ולא לדחות.

בתחילת החורף לבלות עם כלנית  
הלבושה בשמלה אדומה ותמה.  
לשמלתה לרוב חמישה חלקים  
והיא חסרה חיתולים הדוקים.



## **פטרייה חכמה אוהבת ספר**

**כל השנה היא מבוך חוטים.**

**תפטיר סבוך במעמקים.**

**עם הגשם ניתן האות.**

**רגל עולה ובראשה כובעון,**

**וגדל הפיצפון,**

**והוא כובע סומבררו**

**הניצב בגאון.**

**הסומבררו - מחסה ומגן,**

**והוא ספר דומם.**

**מתחת הכובע - דפים**

**ובהם מיליוני אותיות - נבגים,**

**הם ראשית החיים**

**לפטריית הכובע רבת**

**הפנים.**

## **סביון - פורח בחורף ראשון**

**ימים חמים,**

**וחורף מלא גשמים**

**וצהוב של סביון,**

**מפתיע לפרוח ראשון.**

**פרח צהוב של סביון,**

**נראה בכל גינה**

**מופיע בכל פינה,**

**וליד אשפתות**

**מעדיף לחיות.**

**משפחת פרחים**

**על צמח סביון,**

**תינוק בחיתוליו - ניצן,**

**מבוגר פורח בפרח לא קטן,**

**וסבא זקן - מצנחו לבן.**

**שערותיו נושאי הזרעים,**

**ברוח נישאים לשדות**

**לא נודעים.**

## **בשדה חמציצים**

**גוש פרחי חמציץ,**

**ניצנים - פונים לכל עבר.**

**פרחים - ראשיהם אל השמש,**

**קורצים ומאירים אל הדבורים.**

**הפרחים נובלים עקרים**

**אינם עושים זרעים,**

**לא נמצאו להם**

**אבקני חיים מתאימים**

**להפריית הפרחים.**



# קיץ

"... כל האילנות להנאתם של בריות נבראו"  
בראשית רבה, י"ג



## **קיץ הקיץ וקוץ הציץ**

**בקיץ - קוצים פורצים**

**אינם מתרוצצים,**

**עומדים ועוקצים.**

**בקיץ - שרידי פרחים צהובים**

**של דרדר,**

**וחוח צהוב, קוצני**

**ומהודר.**

**בקיץ - שרידי פרחים בכחול**

**של גדילן וברקן קוצניים,**

**ובהם מצנחים הנושאים**

**זרעים לא מונחים.**

**בקיץ - חם, יבש, בא - קץ.**

**וקוצים - השולחים אנדרטה**

**של חץ.**

## **בחום הקיץ**

### **קץ**

**קוצים - בקיץ פורצים,**

**אינם מתרוצצים,**

**עומדים ועוקצים.**

**שרידי פרחים,**

**צמחים - חומים שחוחים.**

**מצנחים, נושאי זרעים לא מונחים.**

**קיץ, בו חם, יבש, קץ.**

**וקוצים השולחים אנדרטה של חץ.**

# סוף

העץ וצלו - הם שמחת האדמה ומנוחת האדם



## **העצים ביער לופוחובה - עדים חיים**

השכם בבוקר הם הובלו ליער,  
אל המקום שנהגו להגיע -  
לטייל, לשחק ולבלות.

רק אברהם נשלח  
לבדוק את הבית - וניצל.  
כולם נאספו ליד בית הכנסת  
הקשישים הוסעו השאר צעדו  
אל יער לופוחובה למקום  
שהיה מחבוא לאוהבים  
ומקום שבו צהלו ילדים.

במלחמה הנוראה ההיא היער  
היה מקום מחבוא לנמלטים  
ובית קברות נסתר לקורבנות.  
כיום - בו אתר הנצחה לנרצחים.  
העצים עדים לירי הרובים,  
לצרחות אימה ובכי ליד בורות המוות.

עצי המחט זורעים אצטרובלים  
ומהם עולים נבטים ירוקים  
והשורשים:  
חובקים את 2400 יהודי טיקוצין  
והם עדות ירוקה לנרצחי הבורות.

## **הרהורים על החיים בגן הצמחים הקסום**

**נצטווה אדם בגן העדן "לעובדה ולשומרה"  
וגן רנה - יש לטפחו ובו סמלים ומסתורין.**

**ברכת המים העגולה, שקופה בחלקה  
ובחלקה היא מוריקה, צופנת סוד - ומסמלת את מחזור החיים.**

**הבולדרים הענקיים הבונים את טרסות האבן  
הם קריצה לעבר ולחיי הנצח.**

**צמחי התווית והברושים המחודדים - מסמלים את הדרך לעולם המוות.**

**העצים הנישאים - מבטאים את עוצמת החיים וחיוניותם.**

**שלולית החורף שהתמלאה מפליאה בחיים הרוחשים**

**שעון השמש מטיל צל ומצביע על השעות החולפות,  
הימים העוברים והזמן הנעלם.**

**קיני הירגזים ממתינים למיועדים לדגור בהם.**

**פעמון הרוח משמיע קולותיו המכשפים עם אוושת הרוח בצמרות.**

**בית הבד, הגת והרחיים - הם ביטוי לעבודת האדמה ועמלו של האדם.**

**שביל העיוורים האנושי משולט בכתב ברייל ומיועד  
בתקוות לרואים בידיהם.**

**הפרחים הצבעוניים הפזורים ברחבי הגן הם הביטוי לרכות ולאהבה**

## **איקליפטוס ז"ל**

**חי בטבעת אבן ירושלמית,**

**עליו המוארכים שמוטים ומאובקים**

**עלוותו אפורה ומסתירה.**

**פירותיו - סביבונים ולראשם מקור,**

**הוא - חצוב במרחב הבטון**

**חסר חמצן לנשימה,**

**שולח לתהומות שורשים**

**המגששים ומחפשים מים.**

**מים חיים.**

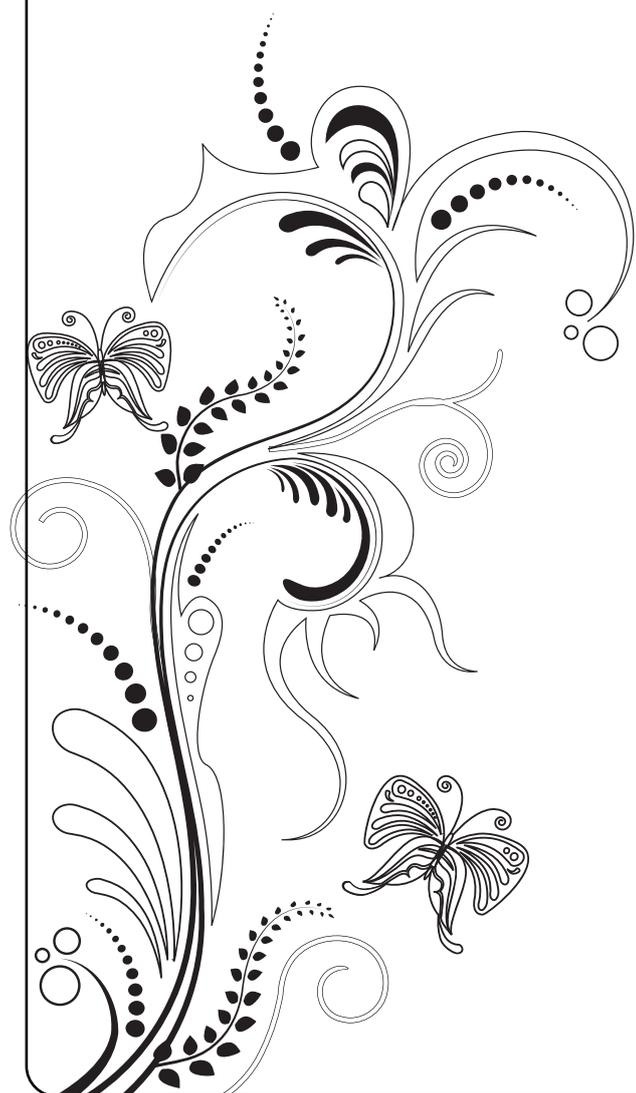
**חלה - ז"ל וחסל**

**ובא עליו הכורת.**

# תקווה

"...הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו..."

שיר השירים ב', י"ב



## **תקווה**

**מחריש העץ שנשרף,**

**אשר נגדע, צמח וענף,**

**הרוח באמיריו סורק תלתליו.**

**בין בדיו עריסת גוזלים,**

**והוא כיסופי האדם בסערת**

**ימים לוהטים.**

## **צל**

**העץ וצלו - הם שמחת האדמה**

**ומנוחת האדם,**

**בימים של להט אש**

**וקיץ חם.**

**בערוב ימיו**

**זכה בצלה.**